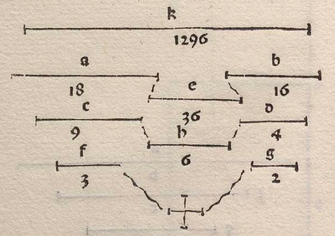


non fuerit ꝓportio sicut numeroꝝ quadratoꝝ.hec aũt vt possumus firma demonstratione colligere antecedens ad ipsa ꝓmittere oportet.sitqꝫ istud.

¶ Quibuslibet duobus inuicem ductis ꝟ quid licet ꝓducatur quota latera tetragonica duorum ꝓcedentium inuicem duces totum tetragonicum lauts ipsius ꝓducti ꝓduces.

¶ Verbi gratia sit vt ex.a.in.b.sit.k.ad.c.ꝛ.d.sint latera tetragonica. a.ꝛ.b.fiat autẽ.e.ex.c.in.d.sintqꝫ itex.f.ꝛ.g.latera tetragonica.c.ꝛ.d.ꝛ fiat.b. ex.f in.g.dico ꝙ.b.est latus tetragonicũ.e.ꝛ ꝙ.e.rursus est latus tetragonicũ.k.cum enĩ ex.f. in se ꝛ in.g.fiant.c.ꝛ.b.erit.c.ad.b.sicut.f.ad.g.sed ꝛ sit.b.ad.d. sicut f. ad.g.co ꝙ ex.g.in.f.ꝛ in se fiunt.b.ꝛ.d. sint igiꝫ.c.b.d.continue ꝓportionales itaqꝫ ex.b. in se quantũ ex.c.in.d.quare.b.est latus tetragonicũ.e. eadẽ quoqꝫ rõne cũ ex.c. i se sit.a.in.d.sit.e.ꝛ ex.d.in se sit.b.erunt etiam.a.c.b.cõtinue ꝓportionales i ꝓportiõe.c.ad.d.cũ igiꝫ ex.a.in.b.sit.k.sequiꝫ etiã vt ex.c. i se sit.k.q̃re.e.est latus tetragonicũ.k.constat itaqꝫ qõ dicim̃.restat itaqꝫ demonstrare qõ ꝓpositum est. Sit igiꝫ supficies.a.rõnalis dicta a numero nõ quadrato.ut.5.sitqꝫ linea.a.et⁹ tragonicũ latus ꝛ sumant̃ quotlibꝫ linee rõnales i lõgitudie q̃ sint.b.c.d.e.Sint qꝫ dicte a numeris quoꝝ quisqꝫ ꝓcedẽs sit tetragonicũ latus ꝓximo sequentis: vt si.b.sit ꝛ.c.4.d. 16. e.vero.256.ad has aũt lineas rõnales in longitudine adiungatur supficies equalis.a.eruntqꝫ scda latera singulaꝝ rõnalia in longitudine per.16 vt scõm latus.b.2.ꝛ dimidiũ:secundũ.c.vnuꝫ ꝛ quarta:secundũ vero.d.vna quarta ꝛ vna.16. at vero superficiei.e.secundũ latus erit vna.64.ꝛ vna.256.sit ergo.f. tetragonicũ latus.b: g.vero sit tetragonicũ latus scdi lateris superficiei.b. eritqꝫ ꝓ premissam aũs ut ex.f.in.g.sit.a.rursus sit.b.tetragonicum latus secundi lateris c.k.quoqꝫ sit tetragonicũ latus.b.eritqꝫ per predictũ aũs vt ex.b.in.b.sit.a.ꝛ ex.f in.k.sit tetragonicũ latus.a.qõ sit.l.sit itexꝫ.m.tetragonicũ latus secũdi lateris supficiei.d.sed cũ.n.sit tetragonicũ latus.m.ꝛ.p.tetragonicum.n.eritqꝫ per predictũ antecedens vt ex.c.in.m.fiat.a.ꝛ ex.b.in.n.l.ꝛ.ex.f.in. p. tetragonicuꝫ latus l.qõ sit.q.Amplius aũt sit.r.tetragonicũ latus lateris secundi superficiei.e. sit quoqꝫ.f.tetragonicũ.r.ꝛ.f.ꝛ.t.f. sit et.u.tetragonicũ.t.sequiꝫ que per dictũ antecedẽs vt ex.d.in.r.fiat.a.ꝛ ex.c.in.f.l. ꝛ ex.b.in.t.sit.q.ꝛ etiam ex.f.in.u. tetragonicũ latus.q.qõ sit.x. ꝛ sic in infinitũ: dico ergo has lineas.a.l.q.x.quaꝝ.a.est tanquã radicale principium esse irrationales.a.quidem in longitudine tantum :cetere vero in longitudine ꝛin potentia ꝛ dico ꝙ nulla earum conuenit cũ alia in diffiniti/one vel ordine .Luꝫ enĩ ex.f.in.g.ꝛ.k.fiant.a.ꝛ.l.erit.a.ad.l.sicut.g.ad.k.ꝛ qꝫ vt pꝫ ex dictis ypotheſib⁹.g.ꝛ.k.sũt incõmensurabiles in longitudine ꝛ in potentia. sequitur etiã vt.a.ꝛ.l.sint incõmensurabiles in longitudine ꝛ in potẽtia:eadem ratione.a.ꝛ.q.est enim.a.ad.q.sicut.g.ad.p.ꝛ propter eandẽ causam etiã.a.ꝛ.x.cũ sint sicut.g.ꝛ.u.ꝛ hac via quoqꝫ necesse est vt.l.ꝛ.q.sint simpliciter incõmensurabiles tã i lõgitudine quã in potẽtia.cum enĩ ex.f.in.k.ꝛ.p.fiant.l.ꝛ.q. erit.l. ad.q. vt.k.ad.p:at.k.ad.p.nec commensurabiles sint in longitudine nec in potentia. Si enim sint erunt.b.ꝛ.n.commensurabiles.sed non sũt:at vero.l.ꝛ.x.oportet eẽ vtroqꝫ modo incommensurabiles:est enim.l.ad.x.sicut.k.ad.u.eo ꝙ ex.f.in. k.ꝛ u.fiunt.l.ꝛ.x.sunt autem.k.ꝛ.u.vtroqꝫ modo incommensurabiles.Sinaũt accidet.d.ꝛ.b.esse commensurabiles quod est inconueniens: q.vero ꝛ.x.ꝙ sint quoqꝫ incommensurabiles potentia ꝛ longitudine ex eo patet ꝙ ẽ.q.ad.x.sicut.p. ad.u.



constat autẽ ꝙ.p.ꝛ.u.sunt incõmensurabiles.nam si nõ erunt.n.ꝛ. c. cõmensurabiles.ideoqꝫ.m.ꝛ.s.sed non sunt. ¶ Manifestum est itaqꝫ infinitas lineas irrationales in longitudine ꝛ in potentia incommensurabiles ꝛ ideo diffinitiõe ꝛ specie differẽtes ꝓduci ex linea.a.rõnali in potentia tantũ. Restat aũt nunc ostendere ꝙ quecũqꝫ irrõnales linee ab aliqua linea rõnali in potentia tantũ hac via generantur: diuerse sunt ab omnibus tam in longitudine q̃z in potentia quea quali libet alia linea rõnali in potentia tm̃ quadratũ cuius ad quadratuꝫ ꝓximi nõ sit sicut numeri quadrati ad numerũ quadratum hac eadem via egrediunt̃:hoc quoqꝫ sic constat.Sint.a.ꝛ.b.rõnales in potentia tm̃ siue tetragonica latera duaruꝫ superficierum dictarum a numeris non quadratis.sitqꝫ ut illi numeri nõ sint i ꝓportione aliquorum numeroꝝ quadratoꝝ: linee quoqꝫ que ꝓcedunt hac via ab.a.sint.c.d.e.ꝛ a.b.ꝓcedant.f.g.b.dico ꝙ nulla ex lineis.c.d.e.communicat in longitudine vel potentia cum aliqua ex lineis.f.g.b.cum enim sint.c.ꝛ.f.tetragonica latera.a.ꝛ.b.ar.d.ꝛ.g.tetragonica latera. c.ꝛ.f.ꝛ.e. ꝛ.b. tetragonica.d ꝛ g.nõ est possibile vt aliqua ex.c.d.e.cõicet cum sua cõpari ex.f.g.b.vl̃ longitudine vel potẽtia.Si enim alterutro modo cõmunicet.e.cum.b.sequitur ut.d.cõmunicet cum.g.ꝛ.c.cum.f.quare ꝛ.a.cum.b.etiam in longitudine quod est cõtra ypothesim.Vniuersaliter autem verum est dicere quẽlibet barũ esse vtroqꝫ modo incommensurabilem cuilibet istarũ. Dato nanqꝫ ꝙ.d.communicet cum. b. etiam i potentia tantum.sequitur ut.c.quoqꝫ cõicet cum.g.ꝛ.a.cum.f.quod nõ ẽ possibile. Attendere autem oportet ꝙ cum dico latus lateris nihil aliud intelligo q̃z latus superficiei denominate a latere ꝓxi. vnde tetragonicum latus linee.a. voco lineam illam que potest in superficiem dictam a linea.a.talis autem superficies est quã continet linea.a.ꝛ linea rõnalis in longitudine dicta ab vno.Si ergo libet inuenire tetragonicum latus cuiuslibet linee.sit linea.a.cuius tetragonicũ lat⁹ volo inuenire.b.vero sit linea rõnalis in longitudine dicta ab vnitate ꝛ ipsa est minima omnium linearum rõnalium numeratarum ab integris medio loco ꝓportionalis inter eas.sit.c.est igitur ꝑ.16.sexti.c.tetragonicum latus.a.idem enim fit ex.a. in.b.ꝛ ex.c.in se.At vero ex.a.in.b.fit supficies dicta ab.a.Quicquid enim a quo libet in vnum ducto ꝓducitur ab eo qõ vnum multiplicat denominatur .Et nota ꝙ cum.c.fuerit latus teteragonicum linee.a.indifferenter contingit lineam.c. esse maiorem linea.a.ꝛ minorem ꝓut.b.etiam fuerit maior aut minor. Explicit liber Decimus:incipit liber Vndecimus.

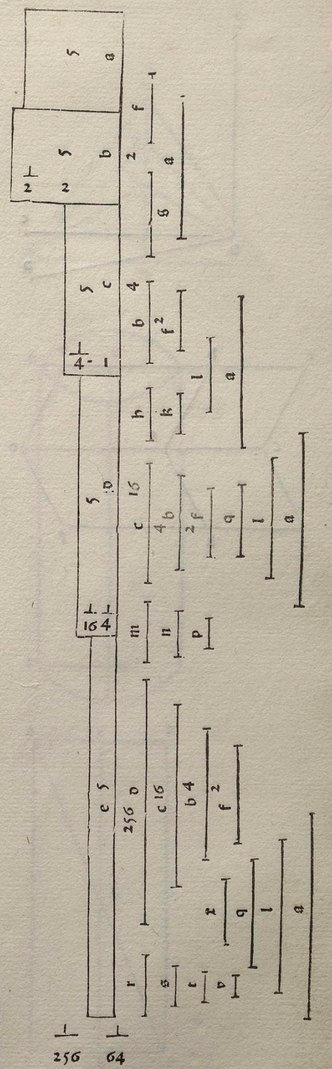


¶ Opus est qõ longitudinem ꝛ latitudinem ꝛ altitudinẽ habet cui⁹ termini sunt supficies Linea erecta supra supficiẽ ẽ que cũ singulis sibi ꝓterminalibus lineis in ea supficie expãsis angulos rectos facit.linea aũt hec supra eã superficiẽ perpendicularis esse ꝛ ad eãdẽ orthogonaliter insistere dicitur.

¶ Intelligat̃ enĩ linea.a.b.exurgere supra planũ: ita ꝙ pũctus.a.imaginet̃ i aere ꝛ.b.in plano ꝛ a pũcto b.ducant̃ plures linee in eodem plano ut.b.c. b.d.ꝛ quotlibꝫ alie.Si igiꝫ ita fuerit ꝙ linea .a.b.cũ linea b.c.ꝛ cũ linea.b.d.ꝛ cũ qualiber alia linea ꝓtracta a puncto.b.i plano illo angulũ



EUCLID *Elementa geometriæ* VENICE, 1482 THE BANCROFT LIBRARY Octavo